

Justis- og beredskapsdepartementet
Postboks 8005 Dep
0030 Oslo

Deres ref
201107236-/HIH

Vår ref.
201100874-3

Saksbehandler
Robert Envik
73 56 70 54

Dato
28.03.2012

Høring - Økt bruk av konfliktråd

Det vises til arbeidsgruppens rapport og departementets høringsbrev.

En norsk oversettelse av det internasjonale begrepet restorative justice kan bidra til bedre forståelse for konfliktrådernes virksomhet og bør tas i bruk. Det valgte forslaget til oversettelse; gjenopprettende prosess, er etter vår oppfatning språklig og innholdsmessig dekkende. I den sammenheng har vi merket oss det begrunnede, og etter vår oppfatning gode, valget av ”prosess” fremfor ”rett”.

Domstoladministrasjonen (DA) vil i denne høringsuttalelsen konsentrere seg om de deler av arbeidsgruppens rapport som oppfattes å ha betydning for domstolenes virksomhet, rollefordeling og mer overordnede tanker om innretningen av den lokale rettspleie på grunnplanet. I tillegg vil det i noen utstrekning bli knyttet kommentarer til enkelte andre av arbeidsgruppens forslag.

DA er av den oppfatning at konfliktrådene fyller en viktig oppgave og gjennomgående gjør en god jobb som konfliktmegler. Arbeidsgruppens overordnede målsetting om å øke bruken av konfliktråd er på denne bakgrunnen forståelig og ønskelig.

Det mest sentrale for DA i denne sammenhengen er arbeidsgruppens tanker om samordningen av behandlingen av sivile krav på grunnplanet; gjennom det arbeid som i dag gjøres ved forliksrådene og konfliktrådene.

DA støtter forslaget om at det nedsettes en arbeidsgruppe som skal se på alternativer for å samordne den sivile rettspleien på grunnplanet. Disse tankene om samordning er ikke av helt ny dato, jfr. at det også i NOU 1999:22 Domstolene i første instans, pkt. 3.7.4, ble stilt spørsmål om muligheten for koordinering av disse virksomhetene.

DA ser for seg at en nærmere utredning av samordning må inkludere spørsmålet om etablering av lokale rettsentra. Tanken om at publikum bør få kun én lokal / regional innfallsport til den sivile rettspleien på grunnplanet, bør klart omfattes av mandatet til en eventuell arbeidsgruppe. For DAs vedkommende hører dette spørsmålet sammen med endringene av domstolsstrukturen. Som kjent er det så langt gjennomført en reduksjon av antallet alminnelige domstoler i første instans fra et opprinnelig antall på 92 herreds- og

byretter til dagens 65 tingretter. Det bør etter DAs oppfatning gjennomføres ytterligere strukturendringer for domstolene i første instans.

DA er på forespørsel innstilt på å delta i en eventuell arbeidsgruppe. Vi har både gjennom de gjennomførte strukturendringer og andre prosjekter sett nærmere på organiseringen av arbeidet i domstolene, arronderingen av rettskretser og lagdommer m.v. Grunnleggende hensyn som har vært hensyntatt i våre vurderinger har bl.a. vært forholdet til det rettssøkende publikum og en fornuftig utnyttelse av de økonomiske ressursene som er tilgjengelig.

Videre bør spørsmål som økt profesjonalisering og tilførsel av juridisk kompetanse adresseres av en eventuell arbeidsgruppe. Konfliktrådenes saklige virkeområde omfatter livsområder og situasjoner som regulært kan være av den største betydning for de involverte, herunder også de mer alvorlige voldssakene. Det kan være en særs utfordrende oppgave å megle i slike saker som kan kalle på ulike typer fagkyndighet. Det organ som skal arbeide frem avslutningen av en slik alvorlig sak må ha så solid kompetanse at det skapes tillit til prosessen og respekt for resultatet. Dette er etter vår oppfatning forhold å være bevisst på når økt bruk av konfliktrådene er et uttalt overordnet siktemål.

For øvrig har DA ved gjennomgangen merket seg at arbeidsgruppen viker tilbake fra å foreslå en generell øvre aldersgrense for meglere i konfliktråd, på samme måte som for lekdommere, jfr. domstolloven § 70 første ledd nr. 1. DA mener i forhold til dommere at regler om maksimal alder gir forutberegnelighet og angir et operativt objektive kriterium for avslutning av vervet. En individuell vurdering av egnethet av meglere i konfliktrådene som fremholdt av arbeidsgruppen, vil kunne medføre krevende evalueringsarbeid, både med hensyn til bruk av tid og de konkrete, personlige sidene av (fortsatt) egnethet.

Blant praktiske tiltak for å øke bruken av konfliktråd nevner arbeidsgruppen samarbeidsmøter med bl.a. domstolene og invitasjoner til domstolene til samlinger for meglere i konfliktrådet. DA mener det vil være nyttig å utvikle felles møtearenaer til drøfting av felles problemstillinger og avklaring av grensesnitt mellom de ulike virksomhetene.

Med hilsen

Willy Nessel
avdelingsdirektør

Robert Envik
seniorrådgiver

(Sign.)

Dette brevet er godkjent elektronisk i Domstoladministrasjonen og har derfor ingen signatur.